

"PAGĀTNES SPĒKS, ŠODIENAS DROŠĪBAI!"

VISLATVIJAS JAUNIEŠU KONKURSA NOLIKUMS

Mērķis:

- Aicināt skolēnus iepazīties ar Latvijas vēsturē zināmajiem jauniešu darbiem, kas rosina un iedvesmo līdzdarboties valsts drošības un aizsardzības stiprināšanā šodien.
- Veidot jauniešiem izpratni par to, kā sabiedrība ar savu rīcību var ietekmēt politiskos procesus valstī un reģionā.
- Veicināt vēsturisko zināšanu nostiprināšanu.

Norises laiks:

2023.gada 1. – 30. novembris

Organizatori:

Vislatvijas jauniešu izglītības projekts "Esi Līderis!" un Latvijas Kara muzejs.

Dalībnieki:

Latvijas vispārizglītojošo izglītības iestāžu 6. līdz 12.klašu skolēni. Konkursa darbi tiek vērtēti divās klašu grupās:

- I. pamatizglītības klašu grupa no 6. līdz 9. klasei;
- II. vidējās izglītības klašu grupa no 10. līdz 12. klasei.

Jaunieši var piedalīties individuāli vai komandā. Vienas komandas maksimālais dalībnieku skaits 3 personas.

Ja konkursā jaunietis piedalās individuāli, iesniedzot darbu, ir jānorāda savs vārds, uzvārds, klase, mācību iestādes nosaukums un e-pasta adrese.

Ja konkursā piedalās komanda, iesniedzot darbu, jānorāda komandas nosaukums, dalībnieku vārdi un uzvārdi, klase, mācību iestādes nosaukumus un e-pasta adrese.

Iesniedzot darbu, dalībnieks piekrīt ka darbu, kā arī noslēguma pasākuma fotogrāfijas konkursa rīkotāji izmanto komunikācijas nolūkā plašsaziņas līdzekļos un sociālajos tīklos.

Darba uzdevumi:

1. Pieteikties dalībai konkursā individuāli vai komandā, izmantojiet pieteikuma anketu šeit: https://ej.uz/patriotu_menis_2023
2. Apzināt, pētīt, analizēt **vēsturisko** informāciju¹ par jauniešu aktivitātēm tuvākā vai tālākā apkaimē - ciemā, pilsētā, pagastā, novadā vai tālāk, kuriem **bija nozīmīga loma Latvijas drošības un aizsardzības stiprināšanā, un kuru paveiktais iedvesmo un motivē jauniešus līdzdarboties valsts drošības un aizsardzības stiprināšanā šodien.**

¹ - rekomendējamo vēstures avotu saraksts papildus informācijas ieguvei skatāms šī nolikuma 1. pielikumā

3. Izvēlēties vēsturisku personu jeb personu grupu.
4. Izstrādāt un izveidot prezentāciju, sniedzot sekojošu paplašinātu informāciju:
 - 3.1. Iepazīstināt ar sevi: komandas nosaukums, dalībnieka/-ku vārdi, skola, klase (1 slaidis).
 - 3.2. Paskaidrot, savu izpratni par jēdzienu “Valsts drošība un aizsardzība” (1 slaidis).
 - 3.3. Pamatot izvēli, norādot prezentētās vēsturiskās personas vai personu grupas lomu Latvijas drošības un aizsardzības stiprināšanā un atklājot vēsturisko situāciju (2-3 slaidi).
 - 3.4. Atspoguļot, kā vēsturiskās personas darbi iedvesmo jauniešus šodien līdzdarboties valsts drošības un aizsardzības stiprināšanā (2-3 slaidi).
 - 3.5. Secinājumi, priekšlikumi, aicinājumi, pārdomas (1-2 slaidi).

Prezentācijā var iekļaut ilustratīvus materiālus, piemēram: fotogrāfijas, dokumentus u.c, taču to nevajag pārsātināt ar tekstu un tās apjoms ir no 7 līdz maksimums 10 slaidiem (ieskaitot titullapu un noslēgumu), tādēļ

4. Prezentācija ar slaidiem un visu papildus informāciju (runājamie, paskaidrojošie teksti), ir jāieraksta un jā saglabā kā MP4 video fails². Maksimālais prezentācijas kopējais ilgums 10 minūtes
5. Darbu iesniegt elektroniski aizpildot *Google Forms*, augšupielādējot MP4 video failu [šeit: https://ej.uz/konkursa Patriotu menesis darbs](https://ej.uz/konkursa_Patriotu_menesis_darbs)

Norise:

- 30.oktobris - 18. novembris – darbu sagatavošana un iesniegšana pa klašu grupām.
- 19.-22. novembris – pirmajā kārtā iesniegto darbu vērtēšana novados.
- 22. novembris – piecu līdz septiņu konkursa pirmās kārtas labāko darbu katrā klašu grupā paziņošana.
- 22.-24. novembris – otrās kārtas darbu autori izveido savas prezentācijas plakāta versiju (IG, posts) publicēšanai sociālajos tīklos un augšupielādē to šeit: [https://ej.uz/konkursa Patriotu menesis darbs](https://ej.uz/konkursa_Patriotu_menesis_darbs)
- 25.-27. novembris – Plakātu skatītāju simpātijas balvas balsojums sociālajos tīklos
- 24.- 25.novembris - konkursa “Pagātnes spēks, šodienas drošībai!” darbu vērtēšana otrajā kārtā
- 27. novembris – finālistu un Skatītāju simpātijas balvas ieguvēju paziņošana katrā klašu grupā, publicējot tos tīmekļvietnē www.esilideris.lv.
- 2.decembris - konkursa uzvarētāju apbalvošanas ceremonija Rīgā, Latvijas Kara muzejā.
Par tikšanās laiku, vietu un pasākuma gaitu informēsim laureātus nosūtot ielūgumu personīgi uz Anketā norādīto e-pastu.

Darbu vērtēšana:

- Pirmajā kārtā konkursa darbu vērtēšana tiek organizēta katra Latvijas novada ietvaros. Žūrija sastāv no 4 personām: novada skolu administrācijas pārstāvis un/vai novadu pašvaldību darbinieks un projekta “Esi Līderis” pārstāvji Katra novada 3-5 labākie darbi abu klašu grupās tiek nominēti nākamai konkursa kārtai.

² - instrukcija MP4 video faila sagatavošanai atrodama konkursa nolikuma 2. pielikumā

- Otrajā kārtā darbi tiek nodoti Vislatvijas konkursa žūrijas vērtēšanai, tā sastāv no 3 personām: “LUMA mācību centrs” vadība, Latvijas Kara muzeja pārstāvis un Valsts drošības un aizsardzības jomas eksperts.
- Papildus otrās kārtas darbi tiek publicēti sociālajos tīklos, lai balsošanā noteiktu Skatītāju simpātiju balvas ieguvēju.

Konkursa darbu vērtēšanas kritēriji:

- Žūrija katru darbu vērtē, ņemot vērā trīs kritērijus. Maksimālais iespējamo iegūto punktu skaits ir 30 punkti. Uz konkursa Otro kārtu tiek virzīti darbi, kas saņēmuši ne mazāk par 24 punktiem.

Nr.	Kritērijs	Max. punkti
1.	Vēsturiskās personas vai personu grupas raksturojums un izvēles pamatojums	10 punkti
2.	Pagātnes notikumu ar šodienas jauniešu iesaistīšanos valsts drošības un aizsardzības stiprināšanā sasaistes atspoguļojums	10 punkti
3.	Darba noformējums, atbilstība prasībām, oriģinalitāte	10 punkti

- Simpātiju balvu iegūst Otrās kārtas konkursa darbs abās klašu grupās, kas sociālajos tīklos saņem lielāko unikālo balsojumu skaitu.

Personas datu apstrāde:

Personas datu pārzinis ir SIA “Latvijas Uzņēmējdarbības un menedžmenta akadēmija”, reģ. Nr. 40003059125, juridiskā adrese Alberta iela 13, Rīga, LV-1010.

Personas datu apstrādes mērķis – konkursa “Pagātnes spēks, šodienas drošībai” norises nodrošināšana.

Personas datu apstrādes tiesiskais pamats – piekrišana un leģitīmo interešu nodrošināšana. Iesniedzot Anketu dalībnieks apliecina, ka ir iepazinies ar konkursa nolikumu, tai skaitā personas datu apstrādes noteikumiem un piekrīt dalībnieka personas datu apstrādei. Līdz 2023. gada 26. novembrim pulksten 23.59 dalībniekam ir tiesības prasīt, lai dalībnieka personas datus papildina, labo, pārtrauc to apstrādi vai iznīcina tos, tādējādi atsaucot dalību konkursā. Iesniegtie darbi un pasākuma norises laikā tapušie materiāli var tikt izmantoti publicitātes materiālu veidošanai, lai informētu sabiedrību par konkursu, un tie var tikt publicēti konkursa rīkotāju tīmekļvietnēs un sociālajos tīklos.

SIA “Latvijas Uzņēmējdarbības un menedžmentā akadēmija” nenes atbildību par tiem uzņemtajiem un publicētajiem foto un videomateriāliem, kurus veicis pats dalībnieks ar savām ierīcēm no saviem datu nesējiem konkursa laureātu apbalvošanas laikā.

Iesniedzot Anketu, dalībnieks apliecina, ka ir informējis visas iesaistītas personas un likumiskos pārstāvjus (vecākus vai aizbildņus) par dalību konkursā “Pagātnes spēks, šodienas drošībai!” un apstiprina datu aizsardzības noteikumu ievēšanu.

Balvas: Finālisti piedalīsies īpašā ekskursijā Latvijas Kara muzejā ar gidu, ka arī saņems balvas no mācību centra “LUMA” un konkursa atbalstītājiem.

Kontaktinformācija

Papildu informāciju par konkursa norisi iespējams saņemt www.esilideris.lv, sazinoties e-pastā info@esilideris.lv, vai pa tālruni 67803261, 28651242

1.pielikums.

Rekomendējamo vēstures avotu saraksts papildus informācijas ieguvei

6. – 9. KLASEI

1. Filma “Dvēseļu putenis”
2. Romāns “Dvēseļu putenis” (Autors: Aleksandrs Grīns)
3. Grāmata “Mans lidojums uz Gambiju” (Autors: Herberts Cukurs)³
4. Latviešu strēlnieku kaujas Pirmajā pasaules karā – Notikumu skala (Pieejams: <https://www.dveseluputenis.lv/lv/laika-skala/notikums/63/1.-pasaules-kara-sakums/>)
5. Latviešu strēlnieku kaujas – Video materiāls (Pieejams: <https://www.youtube.com/watch?v=GmZV74r6Ebl>)
6. 1991. gada Barikādes – stāsts par latviešiem, kas gatavojās nelaist Rīgā Padomju Savienības tankus un nosargātu Latvijas centienus pēc neatkarības (<https://www.tavaklase.lv/video/atminu-petnieciba-barikades-1991-gada/>)
7. Baltijas ceļš – divi miljoni latviešu, lietuviešu un igauņu sadēvē rokās un veidoja cilvēku ķēdi, lai parādītu vēlmī pēc savu valstu neatkarības (Pieejams: <https://www.thebalticway.eu/vesture/>)

10.-12. KLASEI

1. Stāsts par Voldemāru Baumanī, basketbola sapņu komandas treneri (Pieejams: <https://www.karamuzejs.lv/index.php/lkm/valdemars-baumanis-karavirs-ar-sportu-dvesele>)
2. Pirmie ģenerāļi Latvijas armijā (Pieejams: <https://www.karamuzejs.lv/index.php/lkm/pirmie-generalu-latvijas-armija>)
3. Latviešu karavīri, kas pulcējās Vladivostokā (Imantas pulks) – izkaisīti Krievijas tālajos austrumos, pulcējas vienuviet ar mērķi atgriezties Latvijā (Pieejams: <https://www.karamuzejs.lv/index.php/lkm/imantas-pulks-formesana-un-garnizona-dienests-vladivostoka-1918-1920>)
4. Cēsu 8. rota - “Skolnieku rota” – stāsts par skolniekiem, kuri pārtrauca skolas gaitas, lai cīnītos neatkarīgas Latvijas izcīnīšanā (Pieejams: <https://www.sargs.lv/lv/latvijas-neatkaribas-kars/2011-05-31/skolnieku-rotu-1919-gada-kaujas>)
5. Zēni un jaunieši armijā, Latvijas Neatkarības kara laikā (Pieejams: https://www.academia.edu/42118902/Z%C4%93ni_un_jaunie%C5%A1i_armij%C4%81_Latvijas_Neatkar%C4%ABbas_kara_laik%C4%81_T%C4%93vijas_Sargs_2013_Nr_6_j%C5%ABn_Nr_7_j%C5%ABl_Nr_8_aug_)

³ Herberta Cukura grāmata par viņa ceļojumu uz Gambiju 20.gs. 30. gados. Grāmatas stāsts un saturs ir patiesi iedvesmojoši ne tikai bērnam, bet arī pieaugušajam, kā arī tā ir patriotisma veicinoša. Tomēr Herberts Cukurs kā personība ir kontraversāla saistībā ar viņa darbību Otrā pasaules kara laikā.

6. Sievietes un bruņotie spēki Latvijas Neatkarības kara laikā (Pieejams: https://www.academia.edu/42108780/Sievietes_un_bru%C5%86otie_sp%C4%93ki_Latvijas_Neatkar%C4%ABbas_kara_laik%C4%81_1918_1920_gad%C4%81_T%C4%93vijas_Sargs_2012_Nr_2_febr_30_32_lpp)
7. Dokumentālā filma par Bermontiādi (Pieejams: <https://www.youtube.com/watch?v=oyUGc7zZZ-g>)
8. Grāmata “Mans lidojums uz Gambiju” (Autors: Herberts Cukurs)⁴
9. Latvijas Centrālā Padome – latvieši, kas Otrajā pasaules karā, vācu okupācijas laikā centās atjaunot Latvijas faktisko neatkarību (<https://enciklopedija.lv/skirklis/171407-Latvijas-Centr%C4%81%C4%81-padome>)
10. Baltijas ceļš (Pieejams: <https://enciklopedija.lv/skirklis/40531-Baltijas-ce%C4%BC%C5%A1>)

Šie ir tikai daži no ieteicamiem resursiem, kas vēsta par vēsturiskiem personāžiem un latviešu varoņu stāstiem. Izmantot, protams, iespējams arī citus resursus – no tiešsaistes mācību bāzēm, skolas mācību grāmatām, ģimenes locekļu un citu cilvēku stāstus par cilvēkiem, kuri ar savu darbību stiprinājuši Latvijas valsts drošību.

⁴ Herberta Cukura grāmata par viņa ceļojumu uz Gambiju [20.gs.](#) 30. gados. Grāmatas stāsts un saturs ir patiesi iedvesmojoši ne tikai bērnam, bet arī pieaugušajam, kā arī tā ir patriotisma veicinoša. Tomēr Herberts Cukurs kā personība ir kontraversāla saistībā ar viņa darbību Otrā pasaules kara laikā.

2.pielikums.

Instrukcija konkursa "PAGĀTNES SPĒKS, ŠODIENAS DROŠĪBAI!" MP4 videofaila sagatavošanai

Audio/video ierunāšana uz PowerPoint slaidiem un to saglabāšana MP4 video formātā (ar PowerPoint 2016 ar komandām angļu val.)

Audio ierakstīšana

Svarīgi: pirms sākt audio ierakstu, pārliecinieties, ka mikroфона jūtīgums ir uzstatīts uz maksimālu skaļumu. Te instrukcijas [Windows un Mac platformām](#).

1. Atveriet sagatavoto PowerPoint failu, uz kura slaidu pamata ierunāsiet tekstu.
2. Izvēlieties pirmo slaidu, par kuru runāsiet.
3. Augšējo komandu lentē izvēlieties "Slideshow".
3. Spiediet "Record Slide Show" un "Start Recording from Beginning". Jums tiks lūgts apstiprināt, vai tiešām ierakstīt, un spiediet pogu uz mazā lodziņa "Start recording".
4. Tagad sakiet savu sakāmo par pirmo slaidu.... Kad pabeigsiet runāt par šo slaidu, spiediet bultiņu pa labi, pārejot uz nākamo slaidu, un turpiniet runāt.

Svarīgi: ieturiet 2 sekunžu pauzi slaidu pārejas brīdī. Ja piekūstiet un vajag pauzi, nospiediet podziņu "Pause" vai "II" (augšējā kreisajā pusē) un, kad esat gatavi runāt atkal, nospiediet to vēlreiz, ieraksts turpināsies no tās pašas vietas.

5. Kad esat pārrunājuši visus slaidus - tikuši līdz beigām, spiediet vēlreiz bultiņu pa labi un ieraksta režīms tiks pārtraukts (dažās Powerpoint versijās ir poga "End show", kas nozīmē "Beigt ierakstu" (nevis Pārtraukt"). Šajā brīdī slaidu apakšējā labajā stūrī vajadzētu parādīties gaiši pelēkai skaļruņa ikonai.

Video faila saglabāšana

1. Tagad ierunātais teksts kopā ar slaidiem jāpārveido videofailā. Izvēlieties augšējo kreiso pirmo pogu (vajadzētu būt "File") un tad "Export", tālāk spiediet komandu "Create a Video".
2. Logā parādīsies video kvalitātes opcijas. Izvēlieties "Internet Quality" 1280 x 720, jo tas izveidos mazāka izmēra failu. Ja ir grafikas kam jau PowerPoint formātā nav laba asuma, tad izvēlieties augstāku izšķirtspēju "Presentation Quality" 1920 x 1080.
3. Ekrāna vidū būs atkal kvadrātveida poga "Create a Video", nospiediet to. Tad parādīsies logs, kurā Jums būs jānod nosaukums videofailam un jāizvēlas vieta, kur to saglabāt.
4. Būs jāuzgaida pāris minūtes, līdz programma pārveidos ierunāto prezentāciju par videofailu (formāts MPEG-4 –Video).
5. Pārbaudiet, vai Jūsu izvēlētajā vietā/mapē ir uzradies Jūsu nosauktais videofails. Ja Jums ir latviskoti komandu un izvēlņu nosaukumi citās PowerPoint versijās, tad jāmeklē analogās komandas.

Zemāk ir divi īsi apmācības video, kas palīdzēs izprast audio ieraksta un video veidošanas procesus un failu eksportēšanas variācijas (tiesa, atkal ar angļisko komandu versiju):

Kā veidot PowerPoint prezentāciju ar audio ierakstu un saglabāt kā video (6 min):

<https://www.youtube.com/watch?v=WoKlrsNpK7s>

Kā saglabāt PowerPoint prezentāciju video formātā (5.min):

<https://www.youtube.com/watch?v=83L8BleVBVo>